

טיפן פון טשעטל

חיים פעפער, ארגנטינה

הערשל בעל שם

מ'האט אים אזוי גערופן, ווייל אין זיין גאנץ לעבן האט ער נישט ארויסגעבראכט קיין שלעכט ווארט. כסדר זענען אויף זיינע ליפן געווען נאר ברכות פאר יעדן איינעם. ווען עס איז געבוירן געווארן ביי עמעצן א קינד, פלעגט ער קימען אין שטוב אריין ווינטשן און געזאגט: „וויפל שינדלען ס'זענען דא אויפן דאך, אזוי פיל מלאכים זאלן זיין ביי דיר וואך“.

ער איז געווען דער שמש אין דער טריסקער שול און א טריסקער חסיד. מ'דערציילט, אז אויף דער עלטער, ווען ער האט שוין שלעכט געזען און נישט דערקאנט, כמעט, די מענטשן, פלעגט ער מיט די הענט טאפן און אָננעמען יעדן איינעם, דריקן זיין האַנט און ווינטשן אים דאָס בעסטע.

איינמאל האט ער אָנגעטאַפט דעם עלעקטרישן סלופ און אים געהאַלטן אין איין בענטשן...

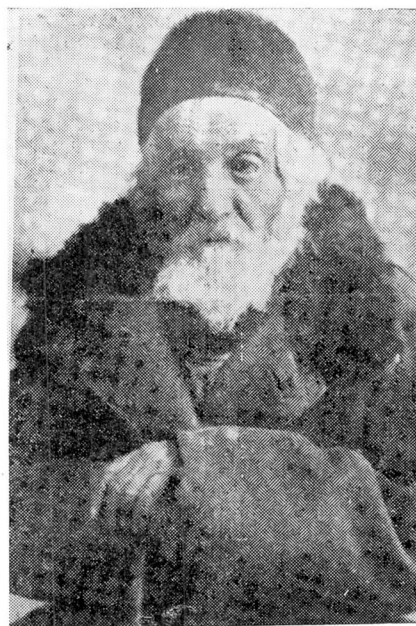
יוסף דעקעלבוים

דער בעל-הבית פון דער עלעקטראָוויניע איז געווען יוסף דעקעלבוים, זייער אַ שיינער מאן און אַן אַריסטאָקראַט. זיין גאַנץ לעבן פלעגט ער זיין מערסטנטייל אין פעטערבורג. צוליב זיין שיינקייט און איידל אויסזען איז ער דערגאַנגען צו זיין אַ מקורב אין צאַר ניקאלאַי'ס הויף. מ'זאָגט אַז די דאַמען האָבן אים שטאַרק פּראָטעזשירט און אין זייער נכות האָט ער באַקומען די קאַנצעסיע אויף דער עלעקטראָוויניע אין ראָזשישטש.

די עלעקטראָוויניע האָט געגעבן ליכט פאַר ראָזשישטש אין די גאַסן; זייער אַפּט פלעגט עפעס פאַסירן און דאָס ליכט האָט געצאַנקט אַדער זיך פאַרלאָשן. די לצים פלעגן זיך וויצלען: „שוין ווידער אַריין אַ פליג צו דעקעלבויםען אין נאָז אַריין“...

אין די הייזער האָבן נאָך געברענט, ביז די לעצטע יאָרן, מערסטנטייל נאַפּט-לאַמפּן. דעקעלבוים זין גרישא, יאַשא, און מישא זענען נישט געווען אַקטיוו אין יידישן לעבן. זיי זענען געווען פייערלעשער, ליב געהאַט רעדן רוסיש, וואָס די יידן האָבן נישט געדולדעט. מען פלעגט זיי רופן: „דעקעלבויםען ליידיק-גייער“...

דער נאָמען דעקעלבוים האָט געהאַט אַ באַזונדערע חשיבות אין שטעטל.

הערשל בעל-שם (רובינשטיין).

חיים פעפער אין דער פוילישער אַרמיי.